

Päiväkirurgisen tekonivelleikkaustoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen Tekonivelsairaala Coxassa

Toiminta-alue: Tekonivelsairaala Coxa on Suomen ainoa tekonivelkirurgiaan erikoistunut sairaala. Coxassa tehdään vuosittain yli 7000 tekonivelleikkausta.

Kehittämistyön tavoite

Coxaan tulevien läheteiden määrä lisääntyi. Leikkaustoimintaa lisättiin uusia leikkaussaleja avaamalla. Vuodeosastopaikat eivät riittäneet, vaikka lähes puolet potilaista kotiutui ensimmäisenä postoperatiivisena päivänä.

Tekonivelkirurgian päiväkirurgisen toimintamallin tuloksellisuudesta oli näyttöä maailmalta. Myös Coxassa oli yksittäisiä potilaita kotiutunut jo toimenpidepäivänä.

Tavoitteeksi asetettiin päiväkirurgian hallittu lisääminen, turvallisen ja sujuvan kotiuttamisen takaaminen toimenpidepäivänä sekä hoidon laadun ja potilastyytyväisyyden säilyminen korkealla tasolla.

Kehittämistyön toteutus

Potilaan koko hoitoprosessia kehitettiin; hoidon suunnittelua, poliklinikan työtä, leikkaukseen valmistautumiseen liittyvää potilasohjausta, vastaanotto-osaston toimintaa, leikkaus- ja anestesiahoitoon osuutta, kotiutusvaihetta, oppaita ja ohjeita sekä henkilökunnan osaamista ja asenteita.

Toimintamalliin perehdyttiin julkaisujen avulla ja mm. vierailemalla Tanskassa. Kehittämistyötä tehtiin moniammatillisessa tiimissä, joka arvioi tekonivelpotilaan hoitopolun ja tunnisti kehittämiskohteet, laati päiväkirurgisen potilaan hoidon prosessikuvauksen, toimintamallit, ohjeet ja tarkistuslistat sekä jalkautti prosessin yksiköihin, tiedottaen osastotunneilla, sähköpostitse ja Intrassa.

YHTEYSTIEDOT:

Jaana Mäkinen, apulaisosastonhoitaja, sairaanhoitaja YAMK, jaana.l.makinen@coxa.fi
Mari Kalliovalkama, apulaisosastonhoitaja, HTM, mari.kalliovalkama@coxa.fi
Sari Himanen, kliinisen hoitotyön tutkimuksen asiantuntija, FT, sari.himanen@coxa.fi

Kehitetty näyttöön perustuva käytäntö

Päiväkirurgiaan soveltuvalla kriteerillä täyttävälle potilaalle tarjotaan tulotarkastuksen yhteydessä mahdollisuutta kotiutua leikkauspäivänä. Hän saa etukäteen ohjauksen, johon sisältyy kivunhoitoon, haavanhoitoon, kuntoutumiseen ja muuhun toipumiseen liittyvät ohjeet.

Potilas tulee aamulla päiväkirurgiseen yksikköön. Operaatio tehdään spinaalipuudutuksessa. Kivunhoitona on johtopuudutus ja po. lääkkeitä. Kun potilas on syönyt ja virtsannut, alkaa mobilisointi fysioterapeutin kanssa.

Potilas kotiutuu leikkauspäivänä. Kotona on oltava tukihenkilö 24t. Potilaan vointi varmistetaan puhelinoitolla seuraavana päivänä ja viikon kuluttua. Hän voi olla yhteydessä Coxaan 24/7 ja hän tietää yhteydenottokriteerit.

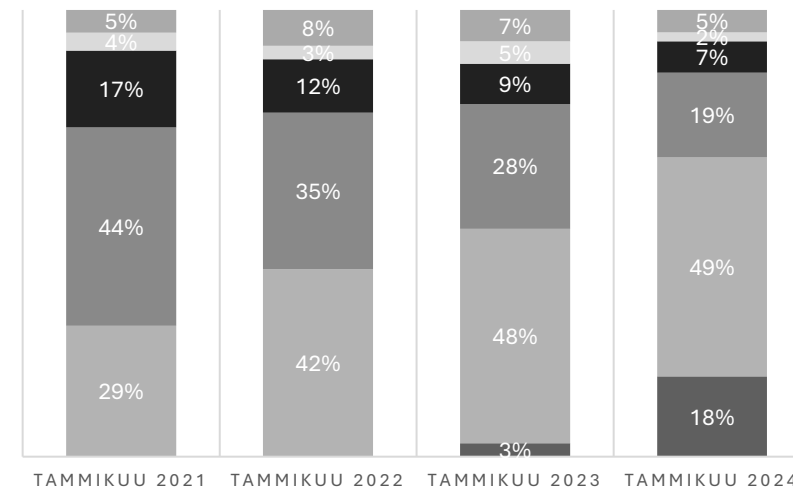
Saavutetut tulokset

Hoitoaikojen lasku on vapauttanut osastopaikkoja ja resurssia mahdollistaen leikkaustoiminnan lisäämisen. Muutokset hoitoprosessissa ja eri ammattiryhmien osaamisen kehittämisessä ovat heijastuneet koko Coxan toimintaan, kaikkien potilaiden hoitoaikoja lyhentäen.

Kuvio havainnollistaa tammikuun hoitoaikoja vuosilta 2021-2024. Vuonna 2024 POP0 18%, POP1 49%, POP2 19%, POP3 7%, POP4 2% ja POP5+ 5%.

POSTOPERATIIVISET HOITOPÄIVÄT (POP)

■ pop0 ■ pop1 ■ pop2 ■ pop3 ■ pop4 ■ pop5+

LÄHTEET:

Pamilo KJ, Torkki P, Peltola M, ym. Reduced length of uninterrupted institutional stay after implementing a fast-track protocol for primary total hip replacement: Register-based analysis of 4 hospitals and 3,193 replacements. Acta Orthop 2018; 89:10–6.

Päiväkirurginen tekonivelleikkaus. Hyvä hoito lonkan ja polven tekonivelkirurgiassa 2022. Suomen Artroplastiayhdistys.

Himanen & Mäkinen 2024. [Tiivistelmä](#).